

"אלָה אֲנָשִׁים בּוֹנְגִים, וֶסְתָּאָם גַּיל הַתְּבִנָּרוֹת שֵׁלָהּ מִתְחִיל מְחֻדְשָׁ"

ד"ר איריס יعيش, מנהלת המערך לבריאות טרנסג'נדרים באיכילוב, מסורת במה שונה בעודתה מכל תחום רפואי אחר

[חזרה](#) [קרייאטין](#) [הארץ](#) [הארץ במייל](#) [29 דצמבר 2021](#)

ספר קצת על עצמן.

אני רופאה אקדוקינולוגית, אפי מנהלת את המערך לבריאות טרנסג'נדרים באיכילוב. המערך הזה נועד לספק את כל המעננים הרפואיים הרלוונטיים לטרנסג'נדרים בישראל – טיפול הורמוני, ניניקולוגיה, טיפול פרוון, כירורגיה, וنم שירותים כמו דייטנות, פסיקולוגים, עובדים סוציאליים וכו'.

בואי נידרש רגע לעניין המענה הרפואי. מדבר במענה ורופא לאבחן שאינה רפואית. איך הייתה מנגדירה את סוג הרופאה זהה? מה מיוחד אותו?

אני מספלה במכון האנדוקריני בא.גשים שטוביים מדיספוזה מגדרית (חוור להילה בין המין הביולוגי למינדר שעמו האדם מזדהה – א"ש) אבל המטופלים שלי לא חולמים (באמורה "מטופילים" מכונות שיש לכל המינדרים – א"ש). יש להם צורך שחייב טיפול רפואי מסובך, רפואי או ניתוח. זו רופאה שהיא באמת שונה מהה רופאה עשויה, נניתן, אנדוקרינולוגית בשגרה שליל, או בכלל כלל חומר רופאה אחר שאפשר להשוב עלי. רופאת טרנסג'נדרים היא פאוד אישית, הרובה פעומים היא קמה ונופלת על הפנימה והשיהם עם המטופל, על היכולת לבנות יחס אמתן, להוכיח שיש שהוא אード גאנש. זה לא טיפול שמנגן אליו עם בעיות לחץ דם ואדי אני מאנת אותו ונופרה העבהה. כשאני ישבת מול מטופל חדש, אני יודעת שאני לא יכולה להקליד במקביל על המחשב את הנתונים שלו. זה יוצר לחות. אני אשכ מולוי, אסתכל לו בעינים, תהיה שיחחה, לרוב לא קלה.

הכבות שחייבים לקרוא כל סוף שבוע - שירותי אליכם למייל	
להרשות	irisyaish@gmail.com
אם תרצו לתמוך אמיין	

המענה הוא גם רגשי. אולי בעיקר רגשי.

המענה הרפואי הוא החלק היפי-קסין בסיפור הזה. הבין דיל הוא לדבר עם הקבאים שיושב מולו, להבין מהו בעצם הוא אומד, לשבועו את סיפורו חיו. זו מערכתיחסים לכלי דבר, לאורך זמן, והצלחה בטיפול הרבה פעמים נגמרת ממנה. מחשי שכך במשמעותו הראשון שבעד דבריםஆוד אישיים. זה משפט צלול, תוך דקוקת, לשיפורם היכי אינטימיים. עלי שומעת דבריםஆוד אישיים. אני שומעת סיפורים שללא ייאמןנו. שעלי עכשו, למשל, מטופלת מההמג'ור הערבי. ההורים שלה חושבים בכל שהוא בלימודים אוניברסיטה בחו"ל, אבל היא כאן בארץ, התחלת את התהילה את התהילה להתחילה מנדחת מרופאה, ולஹרים שלה אין מושב. כל סיפור הוא סוליט טהור בפני עצמו. אני לגדת כל כך הרבה בעזהה והריגשה. להלן גלויות גנום לומודת משפטן פדרו

מה למשל?

של לא מעט מטולות טרנסיטיות דתיות. השיחות איתן מתנהללות מכל מני כינויים, עלויות סוגיות של מוסר ואמונה ועריכם. יש לי מטולות שימוש מכנים אוטי לדיוונים — מהו קירה כשחיה תנמות, מה יהוה אם אלוהים לא יסלח לה על מה שעשתה. תחשבי איך הן מרגשות שchanן שצרכות לזכור כל בקור את המושפט "בדור שלא עשנו איש". או איך מורכבות הן חווות סביב שיבב שימור הופיעו שלחה, הרי שומר פרויון למשעה כורך בהחצאת זרע גברטלם.

אחת העבירות החמורות בספר.

כ. זו ממש בעיה. עבור זו שאלת אמא אוקטני. אני, כנראה חילונית, לא מבינה בהה, וכדי לחתך מועד מתואם אני צריכה להלוד, לשאול, להתיעץ — העסוק הזה דוחף אותו להסתפק אadam. להבנה שחתפתי קידוש שלי כורפה הוא למדום ולחנן לקבל. ואולם סימן הטרנסגדרים בישרול כולם היה אידין אומלוטיה מוזדרת, שחווה קשיים בכל מה שעבורו הוא טרנסגדר, לא מבלבלים אותו עלבהונה. לא מוכנים להסביר להם דורות.

גם הממשק של הקהילה עם עולם הרפואה/beعيיטי. על כל הקשת שבין סיורים טיפוסיים מצד רופאים, זהה קורה, גם כוים, עד הערות פוגעניות או חוסר רגשיות

בישראל 2021 טרנסיסיות רבות לא מוגנות לקלט טיפול רפואי, ממש שמה יודעת שהן יכולות ליחס מולדת, לאMOREות פונגעתי, לעיקומי א.ר. רינה נתן, שהיתה הטורנטית אויל' אחת הטרנסיסיות הראשונות בישראל, פשוש התהנהנה על נפשה כדי שאפשרו לה לעבור את הניחום החתקון, משך הבריאות סורב. הוא שם עתרות מה לא, וב███ הוא פשוש סורסה את עצמה ונשנעה בכלה בבית החולים, ואך בכר הו ווחבים לנתח אותה. לנו מה מקרה של מטופלת טרנסיסית שנשנעה להתחלת טיפול, וזה העכוב והעכוב כי היא היהת צריכה להשלים כל מה עניינים ביורוקרטים. אחר כמה זמן קלבלנו הדועה שהא פשוש הנשנה לבת חולין אחר, אחרי שהוא כרתה לעצמה את אבר המין. הטיפול של רינה נתן קרה בשנות ה-50, הטעופו הזה קרה השנה. מה אנחנו מבינים מה?

וינה הלי

בעיקר את התהומות הייאוש. אני חושבת שאנו מוציאים בהערכת חסר של המזיקה הנפשית העומקה שנומרת דיספומית מנדרית.

המזיקה היא עצמה. אני יושבת כל יום מול מטופלים שאומרים לי דברים כמו אני מתייחסת להתקלה. אני שונא להסתכל עלי עצמי במראה. אני לא סובלת את הגוף שלי באילולחיא, וחשבי כהה זה נושא לרווח לבן שאותה שונא, והוא לא לברוח. חיוון של טרנסיותם הם קשים. בהצללה נשא אמר שקיים יותר מהחסים של טרנסיט. טרנסיטים מקבלים כמה זדיקות של טטוסטראון, הנראות שלהם משתנה ונראות בברית וקילו יותר לעבר כנבר, בעוד טרנסיטים צריכים לעבר תהליכי הרבה יותר מרכבים, והן מקובלות הרבה יותר תשומת לב שלילית. כל הזמן מסתיכים עלייהן. כל הזמן מערימים להן. לכלי אחד יש מה להני.

יכיר שאתה מודחה עם הכלב.

מאות. הרבה פעמים ההורים של המטופלים אומרים לי "אם זה היה הילד שלך היה מתנהגת אחרת". זה פשוט לא נכון. יש לנו ילדים. תאומים. ובאמת. אני משגדת להימנע מעוצעים או מצבים מנדריים. כשאני קונה שמללה לילדיה אני קונה גם שמללה לילן. הבן שלו לובש שמולות ומתפקיד בעורכת האיסוף שקייתי להם. אני יודעת שאחד הילדים שלו והיה טרנסינדר, אני אקל אותו, כמו שהוא, דזוקא משוש שאינו מבינה מה הוא קשים עבור טרנסינדים, כמו הם מתאנרים ומורכבים ומוכבים וגם מטור החוויה האושית שלו.

סביר סיפור הזהות שלך עצמן.

כן, אני קצת לילין. אני הבניי רק בסביבות ניל 30 שאני מעידה נשים. הרשותי שימושו לא לבדוק במוקם, ולא ידעתי לשם עלי את האכבע, וגם כשהבנתי, הרשותי שאני לא יכולת לשלוף לאף אחד. ידעתי שעבור המשפחה שלו זה היה סוף העולם. אני זוכרת שבשבעם הראשונה שנפנשתי עם אשה, ספרתי לך לחבר אחד, וגם זה, כי פשוט פחדתי שיקירה לי מהשו ורציתי שימושו יידע איפה אני נמצא. אני לא משווה, אבל הבדיות הזאת, שהיא חיה עם עצמן בדיענה מסוימת ולא משותף, הבלבול, החשש הנגדל מפני התגובה של המשפחה ושל הסביבה — אלו דברים שעבורתי בעצם. אז, אני מאד מודחה אותם ועם הכלב שלהם.

והכלב שם. גם אחרי התהליין. זה אף פעם לא גנורו.

כן, תחשב, ננחי, על זה אחריו שהטהlixir מסתיים, ניל ההתבגרות מתחילה מחדש. נניח, משווה שנוילו במון ביולו נקבה ומהלץ להתחל תוליך לתהאהמה מנדרית ניל 22, עבר שוב את תהליך ההתבגרות, הפעם כנבר, עם כל השינויים הרגשיים והופיים, צמיחה שיער, אקנה, שינויים במוח החוץ ועוד. זה מאוד קשה. פיזית ורגשית, לי מאוד חשוב לשדר למטופלים ומטופלות שלי שאפשר לנגן חיים מלאים ולהציגו אחר התהליין. בכנס האחרון שקיימו הבאנו, מרכזים, טרנסיט מודעה מ-8,200, הבאנו את הקzin הטרנסינדר הראשון בצה"ל — הוא דבר וזה ממש חשוב להראות את הדוגמאות האלה, שאפשר להשתלב בחברה ובעולם התעסוקה ולמצוא זוגיות ואהבה גם אחרי השינוי.

יש שיעורם נבוים של התאבדויות בקהילה.

מחקר שנערך בארה"ב העלה ש-40% מבעלי הקיילה ביצעו נסوان אובדן אחד לפחות. לי יש שתי מטופלות טרנסיטות שהתאבדו. הייתה איתן בקשר אחר ועטוק, איש, כול וטסאפים בשופף, כולל כיסף שצרכו, ואני לא יכולה להגד לך שאיי לא מרנינה שחוצתי נבולות בರחה הנרגשת. רבים מבני הקיילה עברו חייםఆדו קשים, הם סובלים מכל מיני הפרעות, ויש בהםים כאלה שפושט לא מסוגלים לצליח את הקשי המשפחתי והחברתי. רבים מהם פשוט נזדקן מהבית, ומצאו את עצםם בנזילה ביל קורת גן וביל פרנססה, והם באממת מיניהם ליאוש. אחת המטופלות של שמה קץ לחייה ממש לפני הפניה שלנו. היינו אמרות להיפגע ואהנעה אליו הבשורה האומה הזאת.

**"צח"ל, בוגינגד לכל הדעות
הקדומות שיש לנו עליי, והוא
אחד הצבאות המתתקדים
בעולם בכל מה שהוא.
טיפול בטרנסינדרים.
החילים והחולות שאני רואה
כאו מגיעים מהצבאה כשהם
לא מצולקים"**

אפרת טילמה, מותק טערוכה שחצינה ייש בעית החולים

אני לא יכולה לתאר לעצמי איך הרגשת.

נורא. פשוט נורא. תחושה של כישלון וכאב עצום. והשאלה שלא מרפה — מה יכולתי לעשות עוז, אולי יכולתי עוז, אולי יכולתי לזהות, אולי פיספסת. חשבנו נפש קשה ואחר על המקום שלו בה.

את חושבת? נשמע שעת עשה הרבה. יותר ממה שככל רופא אחר אולי היה מוכן לעשות.

כן, וידעתי אני לא יכולה לשכט חמוץ שעוטם כל אחד. ואני גם לא יכולה להיות זמנה כל הזמן, המיל והווסט אשל מפוצצים. אני גם מנהלת פומם ביריאות טרנס בפייסבוק, שמנם שם כלום מצפים למענה מיידי ומהיה. הרבה פעמים אני מרגישה שהוא יותר מדי על כתפיים של בן אדם אחד. אני צריכה להרגניל את עצמי למחשבה שעם כל הרצון הטוב והמעורבות הרגנית העמוקה שלו — אני לא יכולה לעשות רק את hei טוב שאני מסוגלת.

בואי נדבר קצת על האתגרים הרפואיים עצם.

גם הם בלתי-נוראים. תחשיב, נניח, על גבר טונסינדר שרוצה לעבורי כריתת רחם שחלונות זה שניי, בעצם, לכל החיים. עד יומו האחרון הוא י策טר להיות בטיפול הורמוני, והטיפול הזה צריך להשתאים לחיים שלו, לצרכם שלו, לפחפיו הרפואי. עד שמצואים את הטיפול והנכון וזה קצת זמן, ואז פתאים יכולת לוחזר אליו בדיקה שמנלה שיש לו הפרעה בספרית דם (פוליציטומה=עליה בספרית הדם האדומה) וצריך לשנות את כל הטיפול. יש הרבה אתגרים שקשורים לנינקלווניה. נניח, מטופלים שלא עשו שימוש רפואי-איכות התחליו את התהילה, שיתמכו ומשפיע על הרוביה השנתית או על הזוע (ספוריה-איכות הזוע), ופתחו, בניגוד ל-35, הם מוגלים שהם לא יכולים לשוב לכאן ולעולם. יש הרבה שאלות לבני הטיפול ההורמוני — האם, למשל, הוא מנדיל את הסיכון לתחלואה קדרין, וסזקיורית, או לסרטן? אנחנו בודקים את השפעתו על השינה, על היזכרון, על הקונכיאר, על הפוריות. אתגרים גדולים אחרים קשורים בטיפול באנשים שמנעים אליו בניינים או מבנים ויחסית — 60, 70 — מצד אחד אני נורא חזקה לעוזם להם, מצד שני הנגע כביכול לא יכול לשאת את מה שיכל היה לשאת בנסיבות אחרות, ולא כל אחד יכול להשרות עצמו להיות קיטילין ונינה, ולבזר שinci כל כך קצרצר.

בגיל מבוגר הנגע לא מניב לטיפול ההורמוני?

**"יש לי מטופלת מהמנזר
הערבי. ההורים שלה חשבים
שהיא בלימודים בחו"ל, אבל
היא כאן בארץ. היא התחלת
מתנדרת ברופאה ולהורות
שהיא און מושג. כל סיפור מה
הוא סוט מטורף בפני עצמו"**

זה לא שהוא חוליטין לא מגיב, אבל זה הרובה יותר מורכב וביעי. מה גם שכבר יש בהן כל מיני בעיות ופואיות אחרות שטם אונן צריך להביא בחשבון. מונע שכך שמתהילים בניל צער ויתר, גם האפקט משמעוני יותר. מי שרצה להיות גבר ונולד כנקבה, והתחילה את הטיפול עוד לפני שהatteפחה רקמת שד, יוכל להגנע מニアת כריתת בעתיד. מצד שני בנסיבות העזים שטם פחדadol שליליה המטפל יתרה. זה מאד סורקי כי העסק, שי, למשל, מטופלת בשואה עם ילדים, היא חייה בבית, והאטישה והבונות שלה לא יודעת.

לא יודעת. זה מטופף לנמר. את מסתכלת עלייה, והחוות שלה היא כשל גברנבר, כה שהיה ביחסה קרבית. היא התחלילה טופול כבר לפני שנה. כשהיא בא להילי הוא מונע לבושה כאשה, עם לן ואיפו. כבר התחלילה לה צמיחה של רקמת שד, אבל בזיט זה לא מדובר. הבנות שלה בנוי ההתבגרות ועטיפות בעצמן, והאישה כבר התחלילה קצת לשאלות, אבל אף אחד לא באמת יודע, וככה היא חיה.

אל מיכאל אורגוב, מטוטליה של יعيش. "בשיחות עלויות סוגיות של מוסר, אמונה ורכשים".

עד שיתחילו לראות.

ק. ואז היא תצטרך להחליט מה היא עשויה. תראה, זה ממשו שהרבה אנשים מפספסים — התהילה לשינוי מזרך הוא לא ממשו שעוזים ממעדים קוסמיים. אז כי קמו יום אחד בזוקר ומתחשך להם ללבוש שמלה. זה לא נורוח פלסטי באף. זה טופול לבעה או למצוקה נפשית עמוקה.

אני חשבתי הרבה האנשים אכן תופסים את זה כך. שזה נראה להם כמו סוג של גחמה.

מי שחויב שזו גחמה, שנסה להיות יומ אחיד את החיים שלהם. שיבלה יום אחד בגעלים שלרה. יום לכך מתארם. אף אחד לא עבר את הדרכ הקשה ואורה התחאת אם אין לו צורך עמוק ואמת. זה להכניסו לבן שוך הרים. לעבר נתוחים. לחות בחורה שפשות לא הזכנה לקביל אותן. לצלת ברחוב וודעת שכולם מסתכלים עיר ושוברים אוזור. וזה תהילך כל כך תונבען, אבל המזקה שבבטי של פשוט לא אפשרה אחרת.

מה לא הבנת על העולם הזה לפני שנכנסת לתוכו? מה התחושה המשמעותית ביותר שרכשת?

הרבה, ואני עזין לומדת. אני חשבתי שהחינה עתיקה קשורה באמת ליה ששל המשפחות. שניני משוחחת עם המשפחות עליים אבאים קשיים עצומים, באמת טופורים קורי עלי פטעמי, ואני מכבדרת ומבינה את זה. עז זאת, חשוב לי להבהיר להם שהאותם של הבן או הבת הוא הכי חשוב, ולא מה יגידו השכנים והסבתא. הילדים שלהם הם לא חזיכים ולא אנסום, ולרצות לחוות במנדר הנקון זה לא פשע. צריך לקלבל אוטם ואלה אהוב אותו ללא תנאי, כי אנחנו אף פעם לא נוכל להרשים את מה שהם מרגשים. גם אני, כמובן, לא מתיירמת לדעת. אני מנסה להיות היל קרבבה שאני יכולת. מבונית, שחתמי רבoli אדם, ואני שאלתך איך לפכות והוא או הוא אומרום איך, מאות הרבע היל נעלם —ומי שיישב מולו הוא האדם במנדיר שהוא חזיה, בלי קשר לאור שהוא נראה קרנע.

את גם צלמת. ראיית צילומים מתועוצה שערכת בבית החולמים.

אם לא הייתי רופאה הייתי צלמת. אולי לא איבדתי עידי את התקווה שזה יקרה. באכילוב עשית כל מיני פרוייקטים של צילום — צילמתי ואני עדיין מצלמת טרנסים. מה שאני בעצם רצחה להראות, ואני מקווה שזה עבר בתהוננו, הוא שאלה אנשים רגילים, כמו

ביסקה גולד, חיילת טטופלה במרפאה, כפי שצולמה על ידי ייעש. אג'י מצילמת מטופלים כדי להראותആן אנשים ונשים ולא חיירם."

שמעתי לך שיש חילים רבים בתמונות. זה מייצגן?

ק. מטופלים אצלנו חילים רבים, ובכלל, זה יי', בניגוד לכל הדעות הקהומות שיש לנו עליו, הוא אחד הצבאות המתקדמים בעולם מה ששוו לטיופול בטראנסנידרים. זה יי' מגייס טרנסנידרים, לרטס'ל' שיעצת לנוינו מנד, וביעם דואים לברכים הייחודיים שלהם — לניס אוטם במנדר הרץ, לתת מענה ברמת המדדים והמקלות, לתמוך בטיפולים שלהם. הצבא נותן להם טופס 17 כדי שיוכלו לבוא להיות מטופלים אצלנו, לא מערימים עליהם שם קשיים, להפר. הרבה פעמים קל לי יותר להשיג מהצבא העוננות לתהילה, מאשר מקומות החולים. אני יכולה להנידך לך שהחילים והחילות שאנו רואה כאן, מניעים מהצבא כשהם לא מצולקים.

מה את שומעת מהם?

מארוד מנעור, כי הם בכל מני שלבים. יש כאלה שכבר התחלו את ההליך בניל התחבנחות, או הם בפקח נוראי מההשתלבות. יש כאלה שעשום את זה תוך כדי השירות, וזה מתאנר מאוד — תחשבי שהם התגנישו במנדר מסיים וותאמו הם משתנים, וצריך לשனות את הכל בהתאם, ולפעמים גם להעיבר אותם חיל או תפקיד. היום מצבא כבר יש הכל. לפני כמה שנים לא היו הרבה קצינים או קצינות טרנסנידרים, היום יש רבים, בכל החלטות ובכל התפקידים.

בואי נדבר קצת על הנושא האכזר של טרנסניות בזנות.

היל כהוב. שם אני מרגישה שהתקף שליל, כהוראה, ממש משמועות. אני מוכנה לעשות הכל כדי לעוזר לטרנסיות בנות שוקקות לטיפול רפואי, בשמחה ומכל הלב. אני מוכנה לקבל אותן בלי טופסים, בלי ביורוקרטיות, בלי שחש עבורה במצוות המקובלם. טרנסניות שעבודות בתקנונה המרכזית ולא ימלות להגע אליו — אני גם מוכנה להגיע אליו.

זה קורחה?

ק. עשית את זה בעבר ונם התנדבתי במרפאה של רופאים לזכות אדם. כל טרנסנית בנות שתפננה אליו תקבל מענה. צריך להבין טרנסיות ורבות עסוקות בנות פוש משומש שאין להן שם אופציה אחרת. חלק מהן נפלטו ממעגל העבודה כשהן התחלו את התהילה, חילון נורא מחייבת ומוצא את עצמן ברחוב, בלילה. יש טרנסניות מהמנגו הערבי שפושוט אין להן שם צריך אחרות לשוד ביעולם הזה. זה כל כך עצוב ונורא. ברמת הטיפול הרפואי זה нам לא פוש. תחשבי שהן מבקשות טיפול הוורמוני שאמור להופיע אונן לנשיות. זה נוגע בperfekud הינו שליה, אבל הן זקוקות לשחו על התפקיד המוני, משומש שהן מטרנסנטות מנות. הן אוממות לי "אני רוצה להיות אישה, אבל זו הפרסינה שליל". שלא לדבר על כל המחלות המועברות במיניהם. הטיפול הרפואי קרייטי עבורן, יותר מאשר כל אוכלוסייה אחרת, אבל גם החסמים שלהם נזולים יותר. טרנסנית שעבודת ברחוב לא תילך להשיג טופס 17.

אני חושבת שהן גם נתקלות בסוג ספציפי של זנאים. מסוכנים יותר.

כ. הן חשופות יותר לאלימות וההטלות. הן מנויות אלינו עם מקרי אלימות מזעונים. חתכים, מכות, ופגימות מיניות קשות. אנחנו מזמנים עכשוויים באיכות חרר אקוטני ונערלים ספציפית לקבלת טרנסיות בזנות, כי אנחנו יודעים שמדובר האלים שם נפוצים יותר.

קשה. מכביד.

מאוד. זו גם אוכלוסייה קשה בפני עצמה. לא קל אתם. זו אוכלוסייה שמראש מנעה כשהיא על הקצה, וכל דבר הכי קסן מוציא אותו, ולפעמים מספיק שמשיחו, בסעודה, פונה בczורה לא נכונה ומיד זה יגרום לכעס ותסכול מהמערכת.

אני חושבת שבשביל אוכלוסייה שהיא כל כך מודרת, לא משנה כמה טובות כוונותיך, את בכל זאת מייצגת את הממסד.

חד-משמעות. והממסד מבחינת החקילה הזאת זה שמערים קשיים. הוא זה שדורש טפסים ובדיקות וקובע שעכשוין אי אפשר טיפול, או עכשוין אי אפשר ניתוח, ושכנים גדולים.

הכל טועון.

מואוד. זה לא מرتיע אותי. אתה יכול להיות רופא טוב ומקצועי, ויכולות להיות לך מה שנקרא "ידים טובות", אבל כשאתה עושה משהו שבעורך, שאתה מרגנש שהאי שליחות, אתהרופא אחר. חייבים את החיבור הרנסי, ולי יש אותן. אני מרגנש שאני עובדת עם אוכלוסייה שזקקה לי, שאני יכולה באמות להרנסי שאני עוזרת להם, משנה את החיים שלהם. כשאני פונשת טרנסית שאמורה לי שעורתי לה, שנתתי לה כוח, שבלעדיו היא אולי לא תהיה יכולה או מסוגלת — זה שווה הכל.